

SILLABUSZ

I. Általános információk			
Intézmény neve	Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad		
Kar	Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar		
Tanszék	Gazdaságtudományi Tanszék		
Szak	Pénzügy és bank		
Tantárgy	Közpénzügyek		
Szemeszter (1-6)	3		
Kreditek	6		
Besorolás (aláhúzendő)	<u>Kötelező</u>	Opciós	Fakultatív
II. Heti óraszám			
Előadás	Szeminárium	Labor	Gyakorlat
2	2	-	-
III. Tantárgy oktatója vagy oktatói			
Tevékenység:	Név	Beosztás	Tanszék
Előadás	dr. Fogarasi József	egyetemi tanár	GTT
Szeminárium	dr. Lakatos Artur	egyetemi adjunktus	GTT
Labor	-		
Gyakorlat	-		
IV. A tantárgy célkitűzései			
<p>Általános célkitűzések: a közpénzügyek makrogazdasági és mikroökonómiai alapösszefüggéseinek elsajátítása, a fiskális politika legfontosabb eszközeinek megismerése és fiskális politikai döntések értelmezésének képessége, valamint a kormányzati közpénzügyi decentralizáció és fiskális föderalizmus aktuális kérdéseinek megismerése.</p> <p>Sajátos célkitűzések: a közpénzügyek esetében szokványos etikai és jogszabályi normák alkalmazásának képessége, az adózással kapcsolatos jogszerű magatartás alkalmazásának képessége, a költségvetési kiadások jogszerű teljesítésének képessége</p>			
V. Kompetenciák			
<p>Szakmai kompetenciák:</p> <p>SZ.K.1. A kormányzás piacgazdasági szerepének ismerete és megértése</p> <p>SZ.K.2. A kormányzati pénzmozgások ismerete és megértése a költségvetési folyamatban</p> <p>SZ.K.3. A költségvetési bevételekre és kiadásokra vonatkozó fontosabb mutatók megértésének és értelmezésének képessége</p> <p>SZ.K.4. A központi költségvetés szerkezete és mutatói elemzési készségek fejlesztése</p> <p>SZ.K.5. A központi költségvetési politika kritikus értelmezésének képessége, amely hatással van a saját gazdasági döntésekre</p> <p>SZ.K.5. A helyi közpénzügyek működésének megértése, önrendelkezés feltételeinek és nemzetközi közpénzügyi folyamatok ismerete</p> <p>Általános kompetenciák:</p> <p>Á.K.1. A központi költségvetéssel kapcsolatos magyar és román szaknyelv elsajátítása</p> <p>Á.K.2. A legfontosabb államháztartással kapcsolatos pénzügyi adatok gyűjtésének képessége a gazdasági szereplők gazdasági döntéseinek javítása érdekében</p>			
VI. A. A tantárgy tartalma – Előadások			
Hét	Témakör	Óraszám	
1.	<p>Téma: Bevezetés a közpénzügyekbe</p> <p>Kulcsszavak: gazdaságpolitika működése, közösségi pénzügyek, a romániai kormányzati szektor</p> <p>Bibliográfia:</p> <p>- Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó, 1. és 14. fejezet</p> <p>- Besley, T. [2012]: A jó kormányzat politikai gazdaságtana. Budapest: Alinea Kiadó, 1. és 2. fejezet</p>	2	

2.	<p>Téma: A kormányzat gazdasági szerepe piacgazdaágban Kulcsszavak: erőforrás allokáció, redisztribúció, stabilizáció, dinamikus optimalizáció, kormányzati kudarcok, korlátozott optimalizáció, Pareto-optimum, duális megközelítés, Bibliográfia: - Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó, 11. fejezet - Benczes I. és Kutas G. [2010]: Költségvetési pénzügyek. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1. fejezet</p>	2
3.	<p>Téma: A fiskális politika makrogazdasági elmélete és nemzetgazdasági kölcsönhatása Kulcsszavak: egyszerű Keynesi-modell, IS/LM elemzés, a nyitott gazdaság, fiskális politika hatásossága, gazdaságpolitikai döntéshozó, fiskálisváltozók állandó szintje, fogyasztási és megtakarítási magatartás, munkapiac és kínálati függvény, egyensúly a javak piacán, közszektor értékelése Bibliográfia: - Benczes I. és Kutas G. [2010]: Költségvetési pénzügyek. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2. fejezet - Ihuri, T. [2017]: Principles of public finance. Singapore: Springer, 2. és 3. fejezetek</p>	2
4.	<p>Téma: Államháztartás gazdálkodás Kulcsszavak: költségvetési gazdálkodás megértése, költségvetési csődhelyzet, költségvetési Bibliográfia: - - Lentner Cs. [2013]: Közpénzügyek és államháztartástan. Budapest: Nemzeti Közszołgálati Egyetem, 9. fejezet - Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó. 4. fejezet - Văcărel, I. (coord.) [2002]: Finanțe publice. București: Ed. Didact. și Pedag.</p>	2
5.	<p>Téma: Fiskális fenntarthatóság, az államadósság Kulcsszavak: konszolidáció Ricard semlegességi tétele, a teher eltolódása a jövő nemzedékekre, Barro féle semlegesség, az adósság semlegességének gazdaságpolitikai következményei, a nem-Keynesi hatás Bibliográfia: - Stiglitz, J.E. [2000]: A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK Kerszöv Kiadó, 29. fejezet - Văcărel, I. (coord.) [2002]: Finanțe publice. București: Ed. Didact. și Pedag.. - Ihuri, T. [2017]: Principles of public finance. Singapore: Springer, 4. fejezet</p>	2
6.	<p>Téma: Gazdasági növekedés és fiskális politika Kulcsszavak: egy egyszerű növekedési modell, optimális közösségi beruházások, a Solow modell, az endogén növekedési modell, Egyenlőtlenség és gazdasági növekedés Bibliográfia: - Lentner Cs. [2013]: Közpénzügyek és államháztartástan. Budapest: Nemzeti Közszołgálati Egyetem 6. fejezet - Ihuri, T. [2017]: Principles of public finance. Singapore: Springer, 5. fejezet</p>	2
7.	<p>Téma: Az adózás elmélete Kulcsszavak: adózás és munkakínálat, az adózás hatékonysága, kamatjövedelmek adózása és megtakarítás, beruházás és adó, fogyasztási adó Bibliográfia: - Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó. 7. és 10.1-3 fejezetek - Stiglitz, J.E. [2000]: A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK Kerszöv Kiadó, 16., 17., 18. és 19. fejezetek</p>	2

8.	<p>Téma: Jövedelem újraelosztás</p> <p>Kulcsszavak: progresszív jövedelemadózás, endogén munkakínálat, az optimális jövedelemadó, nemlineáris jövedelemadó, gazdasági korlát és újraelosztás</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó. 9. fejezet - Ihori, T. [2017]: Principles of public finance. Singapore: Springer, 10. fejezet 	2
9.	<p>Téma: A közjavak elmélete</p> <p>Kulcsszavak: közjavak, a közjavak optimális biztosításának Samuelson szabálya, a közjavak biztosításának elmélete a Nash-egyensúlyban, a közjavak elméleti elemzése a Lindah- egyensúlyban, a potyautas probléma, a közjavak semlegességének elmélete</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó. 3. fejezet - Stiglitz, J.E. [2000]: A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK Kerszöv Kiadó, 5. és 6. fejezetek 	2
10.	<p>Téma: Közkiadások és a politikai folyamat</p> <p>Kulcsszavak: a kormányzás kudarca, a szavazási modell, a szavazási modell és valóság, politikai pártok és fiskális politika, a pártos üzleti ciklus elméleti modellje</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stiglitz, J.E. [2000]: A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK Kerszöv Kiadó 6, és 9. fejezetek. - Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó. 4. fejezet 	2
11.	<p>Téma: A fiskális politika és társadalombiztosítások</p> <p>Kulcsszavak: az állami nyugdíj indoklása, az állami nyugdíj gazdasági hatása, államadósság és állami nyugdíj, állami nyugdíjrendszer reformja, költségvetési típusok</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moşteanu, T. (coord.) [2005]: Finanțe Publice. București: Editura Universitară. - Văcărel, I. (coord.) [2002]: Finanțe publice. București: Ed. Didact. și Pedag. 	2
12.	<p>Téma: Decentralizáció, a helyi önkormányzatok pénzügyei</p> <p>Kulcsszavak: decentralizáció, fiskális föderalizmus, helyi közjavak kínálata, adóverseny, a helyi adózás alapelvei, újraelosztás a helyi önkormányzatok között, helyi költségvetési kiadások és bevételek</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó, 12. fejezet. - Stiglitz, J.E. [2000]: A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK Kerszöv Kiadó, 27. és 28. fejezetek - Králik, L. I. [2019]: Az érmelléki és Berettyó-vidéki önkormányzatok finanszírozása és pénzügyi autonómiája. Közgazdász Fórum 22(140): 59–75. 	2
13.	<p>Téma: Az Európai Unió közpénzügyei</p> <p>Kulcsszavak: keretköltségvetés, európai szemeszter, túlzott deficiteljárás, transferek, költségvetési bevételek, fiskális koordináció</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - European Commission [2014]: European Union public finance. 5th edition. Luxemburg: European Union 7., 10., 11. és 12. fejezetek 	2
14.	<p>Téma: Nemzetközi közpénzügyek</p> <p>Kulcsszavak: pénzáramlások elszámolása, nemzetközi pénzügyi intézetek</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó, 13. fejezet. 	2

VI. B. A tantárgy tartalma – Szemináriumok (vagy labor, gyakorlat)		
Hét	Témakör	Óraszám
1.	Téma: Bevezetés a pénzügyekbe – tantárgy követelményei – kötelező irodalom A hallgató kötelezettségei (feladatai): jelentkezés kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
2.	Téma: A fiskális politika a modern vegyes gazdaságokban A hallgató kötelezettségei (feladatai): elolvasni a közpénzügyi és helyi közpénzügyi törvényt, jelentkezés kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
3.	Téma: Makroökonómiai alapmodellek a költségvetési politika hatásosságának értelmezéséhez A hallgató kötelezettségei (feladatai): megbeszélni a közpénzügyi és helyi közpénzügyi törvényt jelentkezés kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából,	2
4.	Téma: A szabályok szerepe a fiskális politikában A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
5.	Téma: Állami döntések: Hatékonyság és igazságosság, méltányosság és a bevételek elosztása A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
6.	Téma: A költségvetés szerkezete és mérete A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
7.	Téma: A kormányzati költségvetés: tervezés, jóváhagyás, végrehajtás és ellenőrzés. A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
8.	Téma: Az államháztartás működése A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
9.	Téma: Költségvetési hiány és az államadósság. A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
10.	Téma: Adózási technika, adózási alapelvek, adók csoportosítása A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
11.	Téma: Személyi jövedelemadó és társasági adó Romániában A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából és az adótörvényből, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
12.	Téma: Fogyasztási adók Romániában. Jövedéki adók. A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából és az adótörvényből, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
13.	Téma: A helyi önkormányzatok költségvetése A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából és az adótörvényből, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
14.	Téma: Fiskális politikai szabályok a Gazdasági és Monetáris Unióban A hallgató kötelezettségei (feladatai): felkészülés az előző heti előadás anyagából és az adótörvényből, kiselőadás tartására a megadott bibliográfiából	2
VII. Bibliográfia		

1. Benczes I. és Kutasi G. [2010]: Költségvetési pénzügyek. Budapest: Akadémiai Kiadó.
2. Besley, T. [2012]: A jó kormányzat politikai gazdaságtana. Budapest: Alinea Kiadó.
3. Cullis, J. és Jones, P. [2003]: Közpénzügyek és közösségi döntések Budapest: Aula Kiadó.
4. European Commission [2014]: European Union public finance. 5th edition. Luxemburg: European Union. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8bc08dd0-f1ed-4f45-bab4-75ac2a63d048>
5. Ihuri, T. [2017]: Principles of public finance. Singapore: Springer
6. Lentner Cs. [2013]: Közpénzügyek és államháztartástan. Budapest: Nemzeti Közszerzői E.
7. Moșteanu, T. (coord.) [2005]: Finanțe Publice. București: Editura Universitară.
8. Moșteanu, N.R. [2011]: Finanțe Publice. București: Ed. Universitară
9. Rosen, H.S. és Gayer, T. [2010]: Public finance. New York: McGraw-Hill Kiadó.
10. Stiglitz, J.E. [2000]: A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK Kerszöv Kiadó.
11. Văcărel, I. (coord.) [2002]: Finanțe publice. București: Editura Didactică și Pedagogică.

VIII. Tantárgyi követelmények

Jelenlét (előadás)	40%
Jelenlét (szeminárium)	60%
Jelenlét (labor)	-

A hallgatók által teljesítendő feladatok:

A vizsgára való jelentkezés feltétele átmenő jegy elérése szemináriumon. Legalább 5-ös érdemjegy megszerzése a vizsgán.

IX. Osztályzat

Értékelés formája	Értékelés módja (írásbeli, írásbeli és szóbeli, szóbeli, teszt, gyakorlat stb.)	Százalék az érdemjegyből
Vizsga	Komplex teszt	70%
Kollokvium		
Szeminárium	Vizsgára jelentkezés feltétele kiselőadás tartása a megadott témában és a kiadott házi feladatok leadása	30%
Gyakorlat		
Projekt		
Egyéb (megnevezendő)		

Dátum: 2023. szeptember 28.

Oktató(k):
dr. Fogarasi József
dr. Lakatos Artur